

Co by było, gdyby...

Scenariusz lekcji filozofii dla uczniów szkół podstawowych

Cele:

- Uczniowie dostrzegają rolę wyobraźni w rozwoju cywilizacji.
- Uczniowie rozumieją, jaki potencjał kryje się w ludzkiej wyobraźni.
- Uczniowie uczą się świadomie korzystać z wyobraźni.

Metody i formy pracy:

- Ćwiczenie
- Analiza cytatu
- Dyskusja
- Eksperyment myślowy

Przebieg lekcji

1. Ćwiczenie na rozgrzewkę: Prawo Murphy'ego

Prowadzący wskazuje różne przedmioty w sali, następnie grupa wymyśla, w jaki sposób można by je było zepsuć. Najlepiej proponować takie rzeczy, które trudno jest zniszczyć. Można wybrać najciekawsze propozycje, wychodzące poza najbardziej oczywiste rozwiązania, np. kanapa – wypuszczenie 10 kotów, by podrapały tapicerkę.

Pytania:

- Czy słysząc przedstawiane pomysły zepsucia przedmiotu, możemy zobaczyć w wyobraźni efekty tych działań?
- Czy wszystkie propozycje dałoby się bez kłopotu zrealizować w materialnym świecie?
- Co możemy odkryć bez przeprowadzania realnych zniszczeń?
- Czy można dzięki fantazji rozwiązać jakiś problem?

2. Prezentacja cytatu:

„Wyobraźnia jest ważniejsza od wiedzy,
ponieważ wiedza jest ograniczona.

A. Einstein

Przykładowe pytania do dyskusji:

- Czy wyobraźnia nie ma granic?
- Co wyobraźnia ma wspólnego z wiedzą?
- Czy można odkryć coś, o czym się wcześniej nie pomyślało?
- Czy wyobraźnia może odnosić się do każdego czasu, tzn. przeszłości, teraźniejszości, przyszłości?
- Do czego jest nam potrzebna wyobraźnia?
- Jak to możliwe, że w umyśle może pojawić się obraz?
- Co by było, gdyby ludzie nie umieli sobie nic wyobrazić?
- Czy zwierzęta mają wyobraźnię? Jeśli tak, to czy wszystkie?
- Czy wyobraźnia może powodować złe konsekwencje?
- Czy kontrolujemy swoją wyobraźnię? Jeśli tak, to w jaki sposób możemy to robić?

3. Eksperyment myślowy:

Z przygotowanych kart z przełomowymi wynalazkami każdy z uczestników losuje jedną i opisuje, jak wyglądałby świat, gdyby nigdy nie powstała dana rzecz.

Możemy użyć najciekawszych kart z gry Timeline „Wynalazki”. Następnie odwracamy ćwiczenie, podając pomysły na wynalazki, które jeszcze nie powstały. Co zmieniłoby się na świecie, gdyby wprowadzić je do użytku? Przykłady:

- teleporter,
- wehikuł czasu,
- kontroler cudzych myśli,
- drukarka domów,
- wysysacz zła z bandytów.

Uczniowie mogą podać własne pomysły wraz z konsekwencjami powszechnego używania wynalazku.

